

# Invalid tannlege gir gass

Av Ole Dag Kvamme

Han er invalidisert i flere omganger. Men tannlege Harald Halvorsen i Tvedestrand gir fortsatt full gass, både i båten og med lystgass på kontoret.

**N**aturen setter rammene. Det er spennende å se hvor langt teknikken kan strekke seg mot naturens grenser, sier Halvorsen.

Det var en tidlig sommerkveld. Vakre, hvite Tvedestrand lå gjemt i skygge. Men på en klippe over byen tronet Smifjell over smugene der nede. Ytterst på tuppen her oppe har tannlege Harald Halvorsen (55) og kona Åse Halvorsen bodd i 30 år. Bak det obligatoriske, hvite stakittgjerdet serverte han fersk maskinkaffe og sjokolade.

Han pekte mot fjorden og fortalte at Tvedestrand med sin lange og smale fjord er mest kjent for motorsport, med brølende regattaer fra 1928. Så seilte vi gjennom hans karriere som våpensamler, regattaansvarlig og båtrace-entusiast. Men i 1985 holdt alt på å få en brå slutt, da han braste i fjellveggen like ute i fjorden.

– Jeg er 40 prosent invalid. Nei, det blir visst 43 prosent, etter at jeg skar en bit av langfingeren da jeg laget hummerteiner. Det ble vanskelig å jobbe med munnhulen en stund, humrer Harald Halvorsen.

**TRE LIDENSKAPER** • Oppvokst i Tvedestrand kom han tilbake med kona noen år etter eksamen i 1972. I rundt 30 år har han drevet sin «land-sens praksis». Spesialiteten er odontofobe pasienter, og han er blant få tannleger i Aust-Agder med lystgasslisens.

De har ingen barn. Han ble bitt av båtbasillen – type brølende. Siden 1977 har han en rekke ganger vært sjef for den årlige Tvedestrandregattaen.

Fra 1984 har han vært Norges fremste talerør i internasjonal offshore-sport, gjennom Union International Motonautiques (UIM) og en rekke av dets underkomiteer. UIM regulerer sporten vi kjenner fra båtracene med



Dag Halvorsens store lidenskap er off-shorebåter. Her med kompanjong Hans Jørgen Mørch. Foto: Ole Dag Kvamme.

blant andre Bjørn Rune Gjelsten og Kjell Inge Røkke – Offshore I. For tiden leder Halvorsen komiteen for akkurat denne klassen.

**MØTTE VEGGEN** • Selv begynte han å kjøre racerbåter fra 1980, og internasjonalt året etter. Stort sett har han holdt seg til det som kalles 2-litere, og ble norgesmester i 1984. Men året etter gikk det galt, utenfor egen stuedør.

– Bolten til styringen røk plutselig, og vi mistet kontrollen. Vi skulle gjennom en lang s-sving ut fjorden her, og kjørte rett mot fjellet, forteller Halvorsen.

Han kjempet seg ut av setet og kastet seg over bord. Men han hoppet for sent, og ble smadret i møtet med fjellveggen. De to andre om bord, som ikke kom ut, slapp faktisk heldigere fra det. Båten ble kastet ut fra fjelleveggen og de andre slapp med skrubbsår. Halvorsen ble liggende med brukket rygg og hofter, punktert lunge og knekte ribbein. Først flere måneder senere var han ute, og det tok nærmere to år før han ga ny gass.

– På sykehuset var jeg dopa. Det var verre for kona å se meg. Jeg sa ingen-

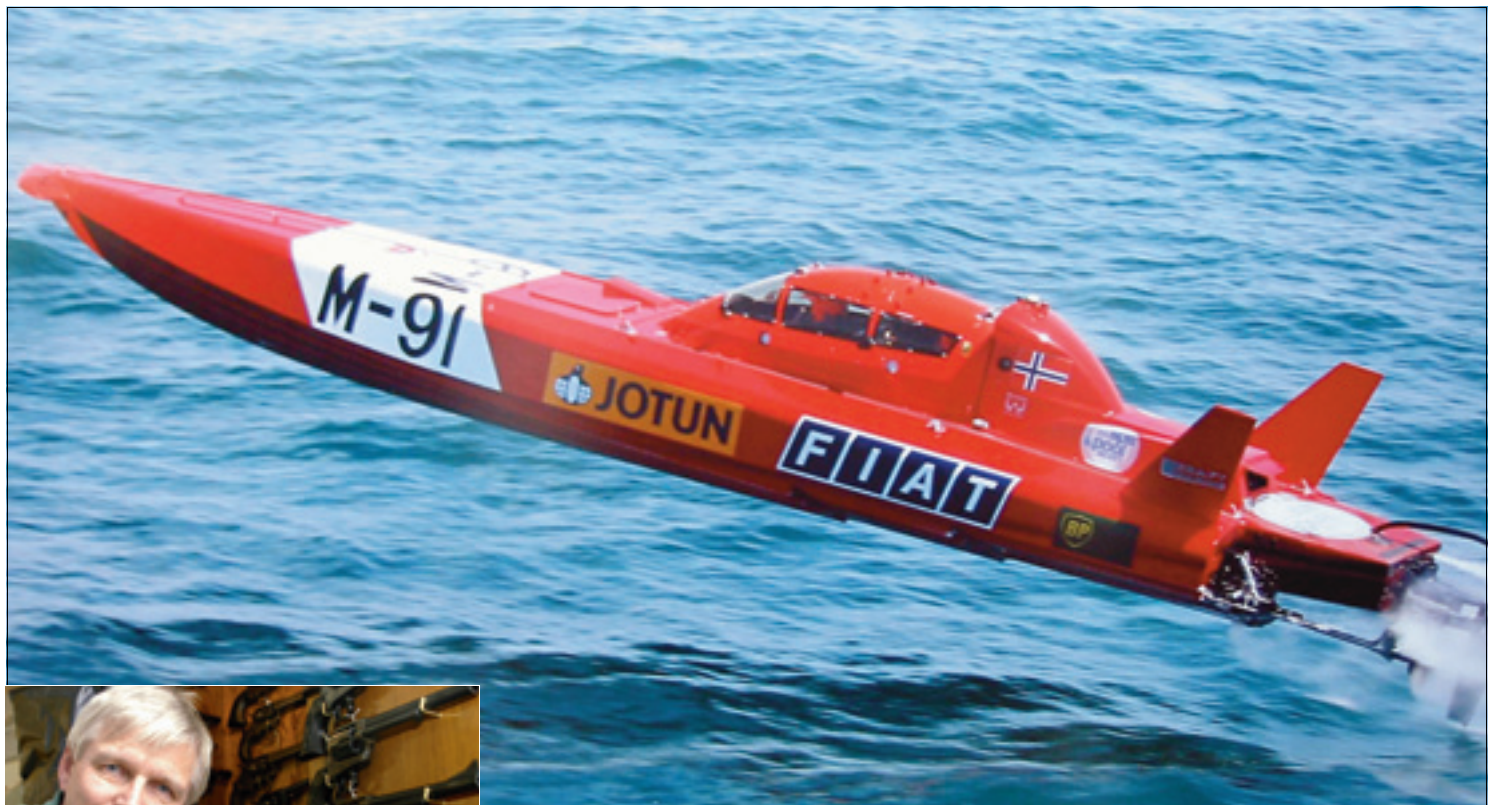
ting før jeg deltok i mitt første race etterpå, men hun forsto nok at noe var på gang, siden jeg hentet hjelm og vest. Hun ble anti båtrace og sinna. I dag ser hun heldigvis med litt blidere øyne på det igjen.

Han har lært seg å leve med invaliditeten, og har teknikker for å beskytte ben og rygg.

– Jeg husker jeg prøvde å jogge noen hundre meter, med bein som var teipet helt opp til knærne. Det er ufattelig hva en kan klare hvis en vil, sier han.

Etterpå var han i mange år livredd og kvalm av å kjøre fort i båt. Tross dette kapret han andre plasser i VM i 1988. Tidlig på 90-tallet tegnet og bygget han en ny båt med broren og en kamerat. Han har gått rundt med båten to ganger senere, men klart seg bra. Dagens sikkerhetsforskrifter har han vært med å utvikle selv, gjennom arbeidet i UIM.

– Offshore er en liten sport. Jeg har venner over hele verden. I dette sirkuset betyr ikke penger så mye. De slapper av med likesinnede, og er som alle andre når de henger over båten med en øl etter løpet. Selv har jeg mest med de lokale arrangørene å gjøre. Det er van-



Med denne båten, eid av Andreas Ove Ugland, ble Halvorsen nr. 5 i VM i New Zealand i 2000. Foto: privat.



Harald Halvorsen viser stolt frem sin Kongsberg 1914-pistol. – Det finnes bare tre kjente utgaver igjen av denne utstillingsmodellen, som bare kom i totalt 15 eksemplarer, sier Halvorsen. Foto: Ole Dag Kvamme.

lige ildsjeler som oss hjemme, sier Halvorsen.

**MOT SEG OG NATUREN** • I dag konkurrerer han mest med seg selv. Sammen med kompisen Hans Jørgen Mørch mekker de på en båt de har kjørt løp med i flere år.

– Det gjelder ikke lenger fart for fartens skyld. Vi balanserer naturens krefter med menneskelig teknikk, og ser hvor langt vi kan komme, forklarer han.

For øyeblikket håper de å få på plass en ny motor som skal yte drøyt 300 hestekrefter, mot de «smålige» 200 gamle...

– Jeg kunne aldri vært noe annet enn tannlege. Jeg er glad i praksisen min. Men tross alt gjelder det tidels millimeter på frihånd hele dagen, med fokus på riktig psykologisk tilnærming.

Jeg er trøtt når uka er over. Når jeg holder på med båtene, kobler jeg fullstendig av. Jeg kan konsentrere meg helt om teknikken og glemme mennesket. Det er ingen som klager, og borer jeg feil, så borer jeg bare et nytt hull.

**PISTOL UNDER DUKEN** • Under sjokoladefatet over duken ligger et glasslokk oppå bordet. Nedunder viser Halvorsen et titall av sin andre store lidenskap, amerikanske Coltrevolvere, og norske Colter produsert ved Kongsberg Våpenfabrikk.

– Det er ikke noe mennesket har brukt så mye tid på som å lage våpen, til å livnære seg eller til å drepe andre med. Et flott våpen viser hvor langt ingeniørkunsten var kommet i tidsepoken, og de er meget estetiske. Det er mye historie i slike våpen, sier Halvorsen.

Han har samlet i 30 år, og han tør ikke nevne hvor mange pistoler han har. Det er flere tettpakkede skap og hyller, for å si det slik. Han følger serier med Colt fra lenge før den amerikanske borgerkrigen, og viser hvordan gjennombruddet kom med patronene man kunne stappe i tønna i stedet for krutt, tennsats og kule.

– Det er vanskelig å skyte godt med

pistol. I konkurranser har du halvannen time på å skyte 60 skudd. Du må holde konsentrasjonen og kan ikke bomme. Har du behandlet en med tannlegeskrekke dårlig, ødelegger du for mange år.

I pistolskyting er det likt. Du kan ikke rette opp et dårlig skudd, men bare holde konsentrasjonen og fortsette. Tapt er tapt.

Mellom slagene elsker Halvorsen å tøffe rundt i ei gammel tresjette fra 1957, med en tosylindret Marna-motor. Nå ligger den ved huset på Lyngør, hvor han har sine røtter på morsiden. Der står mat i kjøleskapet og varmen er på hele året. Halvorsen elsker hver årstid. Når turistene er borte, står han med geværet på en øde holme, helst i bitende slapsete snødrev i desember og jakter på ender.

Skulle det være så galt at leserne oppfatter Halvorsen som en villmann og cowboy, så iler vi til med følgende: Politiet har sett at våpnene oppbevares korrekt. Han er medlem av Norsk Våpenhistorisk Selskap. Han har steget langt i gradene etter nærmere 30 år i Frimurerlosjen, og han har dessuten deltatt i frivillig helsearbeid gjennom Rotary International på Filippinene, i Indonesia og på Jamaica. ■